

YTTRANDE enligt lagen (1991:2041)

om särskild personutredning i brottmål

m.m.

Utredning klar datum

2017-05-04

670822-4610

Verksamhetsställe Frivården Malmö	Häktad ☐ Ja ☒ Nej	UPPSALA TINGSRÄTT Enhet 1
Personutredning ☒	Yttrande enligt 5 kap. 9 § förordningen och avser tiden efter ☐	INKOM: 2017-05-04 MÅLNR: B 593-17 AKTBIL: 137
Kompletterande personutredning/yttrande ☐ Avser tiden efter Domstol som mottagit tidigare personutredningsyttrande		

Mottagare

Mål nr B 593/17	AM nr AM-135306-16	Domstol Uppsala tr
--------------------	-----------------------	-----------------------

Personuppgifter, tolkbehov

Efternamn och förnamn Andersson, Bengt Tomas	Personnummer 670822-4610
Gatuadress, postnr och ort HÄSSLEBERGA 482 247 99 GENARP	Telefon
Legitimation uppvisad/känd på annat sätt ☒ Ja ☐ Nej Kommentar Tidigare känd.	Tolkbehov, språk Nej
☐ Den misstänkte har inte kommit på kallelser	
☐ Den misstänkte har inte velat medverka i utredningen	

Bedömning i påföljdsfrågan

Utifrån Kriminalvårdens föreskrifter avseende personutredning -KVFS 2013:7 har frivården gjort en bedömning gällande risk/behov/mottaglighet. Yttrandet bär inriktning mot kontraktsvård, och huruvida det föreligger förutsättningar för ett påföljdsförslag med inriktning av kontraktsvård.

Personutredning expedierad från kriminalvården 2017-04-10 bar alla uppgifter i ärendet men i aktuellt yttrande är dokumentationen gällande Narkotika och Fysisk hälsa uppdaterat och förtydligat.

Andersson uppges ha haft ett missbruk av smärtstillande läkemedel, vilket ska ha lett till aktuell brottsmisstanke, och frivården gör bedömningen att det må finnas behov av stöd och hjälp för att inte återfalla i missbruk och kriminalitet.

Andersson har i intervju informerats om kriminalvårdens programverksamhet och stödinsatser men tidigare uppgett sig inte vara i behov av åtgärder som dessa då han redan haft kontakt med sjukvård i alla avseenden och inte sett behov av missbruksbehandling. Gällande aktuell situation och yttrande med inriktning mot kontraktsvård, har Andersson kommit till insikt om att han ser behov av stöd och hjälp. Behovet avser att han behöver få hjälp med att hitta ett fungerande liv och att kunna leva med smärta utan att använda och återfalla i missbruk av smärtstillande mediciner, framförallt Oxycontin. Andersson uppger att han varit i kontakt med terapeut gällande KBT-terapi, vilket frivården ser ska bibehållas för att minska risken för återfall i missbruk och möjliggöra ett bättre mående. Andersson har vidare varit i kontakt med företagshälsan för rådgivning och hjälp, även denna kontakt ser frivården bör fortgå för att främja bra resultat.

Utifrån vad som framkommer av utredningen bedöms det föreligga förutsättningar för påföljdsförslag med inriktning mot kontraktsvård. Med tanke på den behandlingsform Andersson ser motiverande, gör frivården bedömningen att ett påföljdsförslag som skyddstillsyn med särskild behandlingsplan om att genomgå behandlingsprogrammet PRISM skulle möjliggöra att minska riskerna för återfall i kriminalitet.

Informationsfolder angående behandlingsprogrammet PRISM medföljer utredningen.

Inställning, påföljdsförslag och ev. föreskrifter

Andersson är införstådd med de allmänna grunderna i behandlingsprogrammet PRISM och samtycker till påföljdsförslaget.

För unga under 21 år

	Ja		Ja	Nej	Ej aktuellt
Yttrande från socialtjänst bör inhämtas	☐	Samtyckt till att medlingssamordnare får ta kontakt	☐	☐	☐

Sammanfattning

	Ja	Förslag till övervakare (namn)	
Övervakningsbehov finns	☒		
	Ja		Ja
Förslag om föreskrift	☒	Lämplig för samhällstjänst	☒
Särskild behandlingsplan bilägges	☐	Samtyckt till samhällstjänst	☒
Utredningen har kommunicerats	☒	§ 7-intyg bör inhämtas	☐
Utredningen kommunicerades telefonledes 2017-05-04.		Förutsättning för frivårdspåföljd saknas	☐

Ansvarig utredare (underskrift)

Titel

Frivårdsinspektör

Andreas Bergström

Namnförtydligande

För Kriminalvården

Titel

Kriminalvårdsinspektör

INGER ARVIDSSON

Namnförtydligande

UTREDNING

Underlag till utredningen

☒ Klientens uppgifter	☒ Kriminalvårdens journal ⁵
☐ ASI/ADAD ¹	☒ Referenstagning med myndighet/vårdgivare
☐ AUDIT ²	☐ Externa referenser
☐ DUDIT ³	☐ Extern utredare
☐ SARA ⁴	
☐ Annat	Extern utredare, namn och telnr

1 Addiction Severity Index. Instrument för att bedöma insatsbehov inom olika livsområden som har samband med kriminalitet. ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis) är motsvarande instrument anpassat för unga upp till 21 år.

2 Alcohol Use Disorder Identification Test. Sölningsformulär för identifiering av alkoholmissbruk/beroende.

3 Drug Use Disorder Identification Test. Sölningsformulär för bedömning av narkotikamissbruk/beroende.

4 Spousal Assault Risk Assessment. Checklista för riskfaktorer vid partnervåld (mans våld mot kvinna).

5 I Kriminalvårdens journal ingår verkställighetsplanering, beslut, daganteckningar, studiedokumentation, patientjournal, domar, tidigare personutredningar, yttranden samt rättspsykiatrisk utredning m.m.

Fysisk hälsa

Den fysiska hälsan anses vara roten till det som hänt och lett till den aktuella brottsmisstanken enligt Andersson. Andersson uppger att han fått förslitningsskador via arbetet, vilket lett till stora smärtor i framförallt en av handlederna. 2006 var han hos läkare som konstaterade smärtproblematiken, vilket ledde till utskrivning av smärtstillande läkemedel. Andersson uppges inte varit sjukskriven längre tider utan klarat av att arbeta trots smärtorna.

När Andersson fick det smärtstillande preparatet Oxycontin 2009 av läkare uppges smärtorna ha minskats. Dock blev det problem då han sedermera var tvungen att öka på dosen för att effekten skulle bibehållas. Under slutet av 2016 och början av 2017 accelererade missbruket av Oxycontin och han var då uppe i en dos långt ovan det normala. Under våren 2016 var Andersson inne på Beroendecentrum i Malmö för att få hjälp men nekades. Han har varit helt Oxycontin-fri sedan början av februari 2017.

Andersson uppger att han varit i kontakt med smärtklinik i april 2017 och fått information att det inte kan bli aktuellt med smärtprogram/rehabilitering före rättegången- och utfallet med dom är klart. Andersson uppger att han haft problem med sömnen p.g.a. smärtor och därav tagit ledigt från arbetet, han är dock inte sjukskriven enligt hans egna uppgifter. Han uppges ha tid med läkare för att diskutera sömnproblematiken. Ett led av att inte kunna sova har enligt Andersson blivit att han "passiviserats" och härav inte rör sig i den utsträckning han är i behov av. Han uppger vidare att han nu kan se att han behöver få hjälp med att hitta ett fungerande liv och att kunna leva med smärta utan att använda smärtstillande mediciner.

Andersson har letat efter lämpliga behandlingsprogram som skulle kunna fungera för honom. Han har i tidigare personutredning tagit avstånd från behandling via bl.a. 12-stegsprogram. Andersson nämner att ett program likt PRISM (Programme for reducing individual substance misuse) skulle vara ett bra alternativ för att hitta ett bra liv utan missbruk. Han uppger att han är motiverad till att genomgå ett behandlingsprogram som PRISM.

Andersson har fått Theralen och Propavan för sömnsvårigheter och periodvis genomgått KBT-terapi med psykolog. Andersson uppger att han tidvis behöver stöd för att må bättre. Frivården ser att Andersson bör fortsätta med kontinuerlig psykolog/kurator kontakt för att möjliggöra ett bättre mående.

Psykisk hälsa

Andersson har fått Theralen och Propavan för sömnsvårigheter och periodvis genomgått KBT-terapi med psykolog. Andersson uppger att han tidvis behöver stöd för att må bättre.

Narkotika

Eftersom Anderssons problematik gällande Oxycontin till synes sammanfaller med de fysiska besvär han har, finns all information avseende Narkotika samlat under fliken FYSISK HÄLSA.

HISTORIK (info från personutredning expedierad 2017-04-10).

Andersson har aldrig provat droger på illegal väg.

Han uppges ha haft ett missbruk av Oxycontin, vilket inledningsvis skrevs ut av läkare. Oxycontin tillhör en grupp läkemedel som kallas opioider och har en kraftigt smärtstillande effekt (enligt FASS).

Övrigt

Andersson medverkade enligt plan 2017-03-16 på frivården Malmö.

2017-03-17 kontaktades utredande inspektör av Anderssons advokat Pehr Amrén angående ärendet. Amrén påvisade att det finns behov av kontraktsvårdsutredning.

Kompletterande information via telefonintervju 2017-04-21 och 2017-05-04.

Tidigare verkställighet

Utfall från verkställighetsplan

Andersson är aldrig tidigare dömd till kriminalvårdspåföljd.

Annan information

Andersson är aldrig tidigare dömd till kriminalvårdspåföljd.

Kriminalvårdens behandlingsprogram

Kriminalvården har som mål att enbart bedriva behandlingsprogram som har forskningsstöd för effekter på återfall. Alla insatser provas enligt 10 fastställda kriterier av en vetenskaplig panel. För att ett behandlingsprogram ska bli godkänt (ackrediterat) krävs att programmet uppfyller dessa kriterier.

RBM-principerna

Risk- behovs- och mottaglighetsprinciperna är de principer som ska följas för att effektivt förebygga återfall i brott. Principerna kan tillämpas på alla insatser som strävar efter att minska återfall i brott och vara en ledstjärna för verkställighetsplaneringen.

Risk → **Vem** ska prioriteras till återfallsförebyggande insatser?

Behov → **Vad** bör de förebyggande insatserna innehålla?

Mottaglighet → **Hur** ska insatserna genomföras?

Kriminalvården

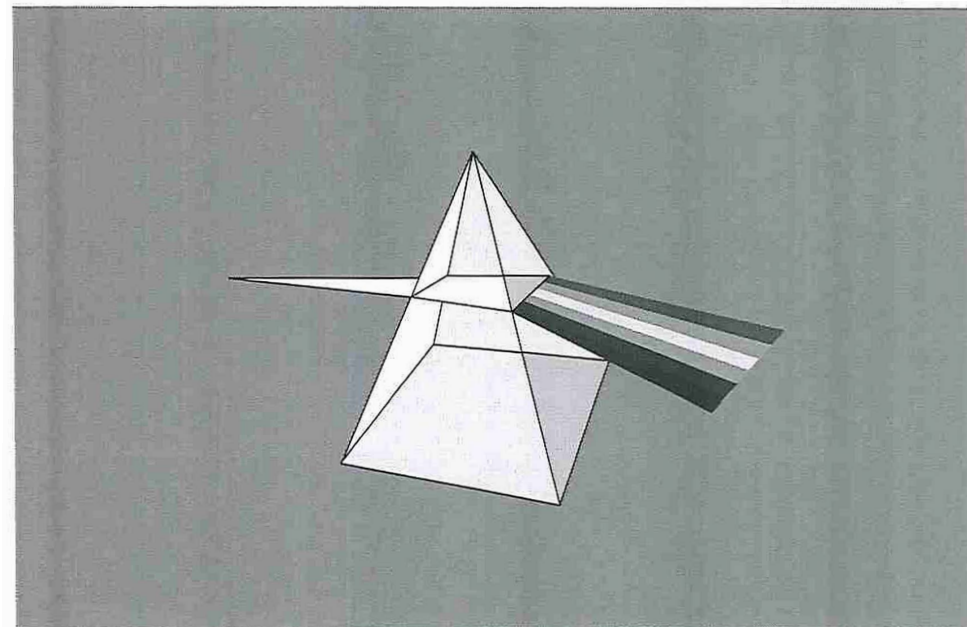
601 80 Norrköping
Telefon 077-22 80 800

Ytterligare information om Kriminalvårdens
behandlingsprogram hittar du på vår hemsida
www.kriminalvarden.se.

Kriminalvården

PRISM

Utvecklingsenheten CSB

PRISM

PRISM -Programme for reducing individual substance misuse. Programmet ger deltagarna möjlighet att välja sina egna mål; drogfrihet eller en minskning av missbruket. Programmet uppmuntrar total drogfrihet och genom sitt upplägg visar det över tid för deltagaren att det är omöjligt att gå från ett missbruk till så kallat kontrollerat drogande. Deltagaren görs medveten om att enstaka ”felsteg” är att räkna med och inte med automatik måste innebära ett totalt återfall i gammal livsstil. Ett återfall är en del i processen till drogfrihet och det finns metoder för att hantera det. Återfallsrisken för klienter som genomgår missbruksrelaterade program är trots allt stor.

Målgrupp

Drog- och eller alkoholmissbrukande klienter vars kriminalitet har en tydlig koppling till missbruket. Klienten ska ha en uttalad vilja till att förändra sitt missbruk och sin kriminalitet. Programmet bör äga rum i slutet av anstaltsverkställighet eller så snart som möjligt efter dom till skyddstillsyn eller efter villkorlig frigivning.

Teori

Ett kognitivt beteendebaserat program som vilar på social inlärnings teori.

Metod

PRISM är ett enskilt program där klienten i 21 möten med en programledare arbetar med problem relaterade till missbruk och kriminalitet.

Innehåll

PRISM är indelat i tre delar; *kartläggning*, *färdighetsträning* samt *tillämpning*

I *kartläggningsdelen* (5 möten), utforskas och sammanfattas klientens problem, färdigheter och attityder förknippade med missbruket. Det som kan hindra förändring identifieras liksom

vad som tvärtom kan vara till hjälp. Klienten ska bland annat bli medveten om vad det är hos honom/henne som utlöser missbruk och/ eller brottsligt beteende och även lära sig olika metoder

eller ”verktyg” som hjälper till att minska droganvändning. Dessa metoder fokuserar på självkontroll, stresslindring, problemlösning och att förebygga återfall i missbruk och kriminalitet.

I *färdighetsträningdelen* (9 möten) används det som kommit fram i kartläggningen. Klienten lär in färdigheter och metoder för att hantera de problem som är förknippade med missbruk. Klienten tränar självkontroll, gör avslappningsövningar, arbetar med att förebygga återfall genom återfallsprevention. Tekniken som används för att lösa problem innebär att känna igen obehagliga känslor, tydliggöra problem, ta sig tid att tänka, finna alternativ och utvärdera dessa utifrån konsekvenser samt att sätta mål.

I *tillämpningsdelen* (4 möten) får klienten använda problemlösning och speciellt utvalda färdigheter på egna problem. Det kan handla om att stå emot gruppträck, drogsug eller -begär. Klienten lär sig identifiera skadliga hälsokonsekvenser av missbruket samt att reparera relationer.

Omfattning

Ett förmöte och 20 möten uppdelade i tre delar, sammanlagt 32 ½ timmar per klient. Den sista delen av programmet ”skräddarsys” för den aktuella deltagaren.